

"עולים כיתה" הפודקאסט של התוכנית לתואר שני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים

קריינית: "עולים כיתה" הפודקאסט של מורי העתיד. חושבים חינוך, עושים חינוך מדברים חינוך.

קובי דביר: במערכת החינוך בישראל חסרים כל הזמן מורים. רגע לפני שהתחילה שנת הלימודים תשפ"ב, היו חסרים כ- 10,000 מורות ומורים, למרות שעל פי נתוני משרד החינוך, בשנה שקדמו לה למדו כ- 60,000 סטודנטיות וסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה. כ- 5,500 מתוכם היו אקדמיים שעשו הסבה להוראה. אז מה באמת צריך בשביל להיות מורה?.

אני קובי דביר, ואתם מאזינות ומאזינים ל"עולים כיתה" הפודקאסט של התוכנית לתואר שני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, בפודקאסט הזה אנחנו מדברים עם ועל מורות ומורים ועל המעשה החינוכי. הפעם נדבר על תהליך הכשרת המורים, מי מגיע ללימודי הוראה, איך לומדים להיות מורה, והאם תהליך הכשרת המורים נותן מענה לשינויים שקורים בשטח, הקורונה, הוראה היברידית, והמצוקות של התלמידים. אני שמח לארח היום את שושנה פנטה, שושנה הייתה מדריכה בחינוך הלא פורמלי, ואז החליטה להיות מורה. היום היא מסיימת את התואר השני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים בהתמחות אזרחות, ומורה בבית הספר היסודי שלמון בראשון לציון, שם היא מחנכת כיתה ה'. היי שושנה תודה שבאת מה שלומך?

שושנה פנטה: שלום תודה רבה שאתם מארחים אותי.

קובי דביר בשמחה. שושנה ספרי לי למה בחרת ללמוד הוראה.

שושנה פנטה: האמת שאני ככה עוסקת בעולם הזה של הדרכה, חינוך בלתי פורמלי, מהצבא בערך. גם בצבא, חיל החינוך והנוער, עבדתי עם חיילים מאוכלוסיות שונות, אחר כך כסטודנטית עשיתי כל מיני פרויקטים של הדרכה, בעיקר עם חברה בגילאים של 18 ומעלה, סטודנטים, ולפני שהתחלתי ללמוד הוראה, שנתיים לפני שהתחלתי, עשיתי תואר ראשון במדעי המדינה. ואז אחרי הלימודים הגעתי לעבוד בעמותה שנקראת "חינוך לפסגות", שזה בעצם עמותה שמפעילה מרכזי מצוינות לתלמידים מהפריפריה, ועבדתי שם כרכזת, וככה הדרכתי את המדריכים, ועבדתי עם המדריכים, והרגשתי שככה כל הזמן אני מחפשת להיות בתוך הכיתה עם הילדים. מדריך לא יכול להגיע אז אני קפצתי על ההזדמנות, ואני אכנס לכיתה, ואני אעבוד עם התלמידים, וראיתי שאני מאוד מתגעגעת לדבר הזה של לעבוד עם הילדים, להיות בתוך הכיתה שהחלק הזה של

קובי דביר: בניגוד לניהול זאת אומרת, את רצית יותר את חווית ההוראה ממש ולא את הניהול

שושנה פנטה: בדיוק. הייתה לי הזדמנות להמשיך שם במקומות יותר ניהוליים, וככה החלטתי להקשיב ללב שלי ולמה שעושה לי טוב, ולא דווקא מה יכול להיות נכון מבחינת התקדמות והתפתחות. והרגשתי שהמקום שלי זה בתוך הכיתה, שהמקום שלי זה מול הילדים, המקום שלי זה בהוראה. אני מאוד אוהבת ללמד, להעביר תוכן, לראות ככה מה קורה לילדים, פתאום, שהם פתאום שהם מבינים משהו חדש, או שהם לומדים משהו חדש,

ואמרתני שאני הולכת על זה, שאני פשוט אעשה הסבה להוראה, ושאני אקום כל בוקר לעשות משהו שאני מרגישה שזה המקום שלי.

קובי דביר: מה זה פריפריה ואיפה איפה היית?

שושנה פנטה: אז פריפריה כוונה גם פריפריה גיאוגרפית, כלומר העמותה עובדת גם צפון דרום, אבל גם פריפריה חברתית. אני עבדתי בדרום תל אביב ב-2 בתי ספר בדרום תל אביב

קובי דביר: ואיך הייתה החוויה בללמד בפריפריה? זה משהו שחיפשת להמשיך דווקא אותו? זה מעניין אותך היום ללכת דווקא לפריפריה בניגוד למשהו אחר?

שושנה פנטה: בסוף, ילדים, ועבודה בהוראה, ועבודה בכיתה, אני חושבת שהיא מאוד דומה בכל מקום. כלומר, יכול להיות שהתנאים הם קצת אחרים, שהמשאבים הם שונים, אבל ילדים זה ילדים. בטח בגילאים האלה של יסודי, הילדים שאני עבדתי איתם במרכז מצוינות שם, באמת ילדים סקרנים ומבריקים, וגם הם פתחו לי דווקא את העולם הזה, של ילדים בגיל יסודי, כי אני עד אז עבדתי בעיקר עם חברה יותר בוגרים, וחשבתי לעצמי כאילו איזה דיון אפשר לייצר עם ילדים בכיתה ד' ה' ו', לאן אפשר להגיע, ודווקא שם למדתי וראיתי שגם בגילאים האלה אפשר להגיע באמת למקומות כל כך יפים. והמחשבה שלהם כל כך נקיה, והם מביאים דברים כל כך יפים ומאוד מאוד נהייתי בעבודה איתם שם.

קובי דביר: אז תיכף נדבר על הפער הזה בין גדולים וקטנים, אבל אני רגע לוקח אותך לתחילת תהליך ההכשרה, לפני 3 שנים נרשמת לאם טיץ' בהתנסות אזרחות, וכחלק מתהליך ההכשרה, שובצת להתנסות בבית ספר עירוני יא בתל אביב פעם בשבוע. ספרי לי על החוויה שם איך זה היה.

שושנה פנטה: אז באמת אנחנו, אני יחד עם עוד 2 סטודנטיות, הגענו פעם בשבוע לעירוני יא ונכנסנו לכיתה ט', וליווינו ככה את המורה לאזרחות שם. אני חושבת קודם כל זה היה מעניין. עירוני יא זה היה מעניין. התלמידים שם, הילדים שם, באים אולי ממקום של ככה לא יודעת איך להגדיר את זה בדיוק, אבל הלמידה בתוך הכיתה היא קצת אחרת, היא קצת שונה, כלומר זה ילדים שמאוד צריך לראות איך מעניינים אותם, ואיך מושכים אותם לתוך החומר ולתוך הנושא. אתה כדי להצליח ללמד שם, אתה חייב, אתה חייב להתחבר אליהם, ולהביא את החומר הלימודי בצורה מאוד מעניינת. זה לא מספיק לבוא, ולפתוח מחברת, ולהעתיק מהלוח וככה להגדיר את המושגים.

קובי דביר: אני רגע עוצר אותך, כי מי ששמע אותנו יגיד "טוב זה כל הילדים ככה", אבל אולי נגיד שעירוני יא, זה בית ספר שמגיעים אליו ילדים שנשרו מבתי ספר אחרים, ומתקבצים בעירוני יא, אז התחושה שלך הייתה שהעבודה שם צריכה להיות יותר מיוחדת מבית ספר רגיל?

שושנה פנטה: אני חושבת שכן, כי בסוף כמו שאמרת, זה ילדים שהגיעו מבתי ספר שונים, שגם ככה חוו באיזשהו מקום כישלון בכל מיני מקומות, ומגיעים למקום הזה, וצריך לייצר להם חוויות הצלחה בתוך הלמידה, צריך לייצר חוויה שהיא קצת אחרת שהיא שונה אולי ממה שהיה להם עד אז, כמובן אני מניחה שיש קשיים ברמה הלימודית גם במקום הזה, אז באמת הלמידה צריכה להיות ככה מאוד מעניינת, אנחנו התלוונו למורה ככה שהוא מאוד ותיק, וצורת הלמידה שלו, הייתה הלמידה שלו הייתה מאוד מעניינת, כלומר הוא ישבנו והסתכלנו, ואתה רואה שהוא פשוט מנהל שיח עם הילדים, ומספר להם את הדברים ככה,

ומעביר להם את החומר, בצורה של אולי יותר שיח ויותר הבנה של העולם דרך המושגים האלה של אזרחות.

קובי דביר: אבל זה לא אמור להיות ככה לכולם? אני רגע מתחבר עכשיו לחוויה שלך כמורה בכלל, זה לא מה שאנחנו אמורים לעשות? כי מה...

שושנה פנטה: נכון, אני חושבת שכן. אני חושבת, לפעמים המערכת והדרישות שלה אולי קצת מקשות על המקום הזה, כי מה כי צריך להגיש לבגרות, וצריך לתת ציונים, וצריך ללמד איך ללמוד למבחן, וככה אולי לפעמים יש לחץ סביב המקום הזה. יש ילדים גם שבאים מאוד מוכוונים ל אני רוצה רגע להציע, יש כיתות כאלה, שאנחנו רוצים להצליח במבחן, מה החומר שצריך לדעת, איך אנחנו אמורים לענות על המבחן, ואז אולי במקומות האלה יש קצת פחות מקום לזה, אבל ברור שבסוף לתלמידים צריך להיות מעניין בבית הספר, הם צריכים ללמוד את הדברים בצורה שהיא מעניינת. יש פשוט, אני חושבת, שיש תלמידים שהם יותר בנויים ל איך שהמערכת הייתה בנויה. היום קצת פחות, אבל יותר פעם, כלומר שיטת הלמידה המסורתית המאוד ישנה. אני יכולה להגיד שאני לומדת מאוד טוב ככה, כלומר אני גם יכולה ללמוד בכיתה, לקחת את החומר ללמוד אותו, לענות על שאלות. יש ילדים שהשיטה הזאת עובדת להם, ואני חושבת שהמערכת צריכה לחשוב איך היא מוצאת שיטות נוספות, ואני מרגישה שאנחנו הולכים לכיוונים האלה, עם הערכות חילופיות, עם כל מיני ככה סגנונות שונים של למידה. אני כן חושבת שאנחנו הולכים למקום הזה, ואני חושבת שבבתי ספר כאלה, שתלמידים הגיעו ממקומות שבהם הם לא הצליחו, חייבים למצוא איתם איזושהי דרך אחרת.

קובי דביר: אני דברת על איך את לומדת, אז אני רוצה לחבר אותך לחוויה הסטודנטאלית, איך זה להיות סטודנטית לתואר שני להוראה? איך החוויה בתהליך ההכשרה הזה ?

שושנה פנטה: אז כמו שאמרת, אני התחלתי לפני 3 שנים ועשיתי שנה. עשיתי איזושהי הפסקה בגלל הקורונה, וחזרתי השנה, ואני יכולה להגיד, זה אותי מעניין, לראות את ההבדל בין השנה הראשונה, שבה למדתי שבמקביל הייתה לי את ההתנסות, וככה מה שלמדתי בתוך הכיתה גם עזר לי מאוד להתנסות, ודווקא עכשיו, כשאני מורה במקביל אני מחנכת כיתה ה', ואני מלמדת ואני מלמדת במשרה מלאה, אז אני מרגישה שכשאני לומדת תוך כדי שאני מורה, אז הרבה דברים ממה שאנחנו עושים בתוך השיעורים, אני פתאום חושבת על הכיתה שלי, וקל לי הרבה יותר ככה לקשר בין הדברים. אם אנחנו לומדים על שונות בין תלמידים, אז ישר קופצים לי התלמידים שלי, ואני מנסה לחשוב מה אני יכולה לעשות מול התלמידים שלי. כשאנחנו מדברים על קבוצות ואיך עובדים עם קבוצה, זה גם שוב אני חושבת על הכיתה שלי. אז אני חושבת שיש משהו מאוד מעניין בחוויה של הלמידה, מי שבוחר לעשות סטאז' ולהתחיל כבר ללמד תוך כדי הלימודים, אז אני חושבת שיש משהו מאוד מעניין בחוויה הזאת של ללמוד תוך כדי שאתה עובד, כי זה ככה מאוד אפשר לקשר את הדברים.

קובי דביר: מה שהיה שונה, את אומרת, השנה הראשונה כשהיית בעצם רק סטודנטית...

שושנה פנטה: נכון, כי אתה לומד דברים והכל ככה ברמת התאוריה, ברמת המה הייתי עושה, וגם לפעמים יש מושגים שקשה לך לחבר אותם למה שקורה בכיתה, כן ברמת התוכן של אזרחות לדוגמה, זה מאוד עזר בהתנסות כי אחר כך העברנו את הדברים בתוך ההתנסות, אבל עדיין זה לא חוויה של כיתה שהיא שלך, ושאתה מלמד אותה, אז אני

מרגישה שהשנה כשאני מלמדת תוך כדי, אז הרבה דברים מאוד מתחברים לי למה שאני עושה בתוך הכיתה.

קובי דביר: בואי נדבר רגע על הקורונה. הזכרת אותה ב-2 מובנים, גם ברמה האישית, אמרת שעשית הפסקה, אז תספרי לי על זה ואחר כך, גם ברמת התוכנית. מה זה עשה לכם בתוכנית? נתחיל ברמה האישית.

שושנה פנטה: אז אנחנו אני בשנה הראשונה שלנו לקראת הסוף כבר עברנו לזומים, ועברנו ללמידה מרחוק, ואני הרגשתי, לי היה מאוד קשה הסיפור הזה שלי של למידה מרחוק. אני צריכה להיות בתוך הכיתה, ואני צריכה ללמוד בתוך הכיתה, וכשהבנתי ששנה אחר כך אנחנו הולכים לכיוון הזה, אז החלטתי לעשות איזושהי הפסקה, זה מעניין, כי לי יש לי הייתה את הבחירה לעשות את ההפסקה. אני חושבת על התלמידים שהם היו צריכים להעביר שנה שלמה ככה, ולא הייתה להם בחירה, כלומר הם היו חייבים להעביר את השנה הזאת, ויש תלמידים שהרבה פחות מתאים להם והרבה יותר קשה להם הלמידה הזאת, אז אני החלטתי ככה לעשות הפסקה, גם ענייני עבודה וככה דברים שפחות הסתדרו לי, אבל גם לא היה לי קשה מאוד לראות את עצמי לומדת מרחוק שנה שלמה.

קובי דביר: והיום כשזה גם וגם, את חושבת היום, ההוראה חזרה להיות פרונטלית בסמינר, אבל יש כמה פעמים בסמסטר שאנחנו בימים שהם בזום, אז זה קל לך יותר כי זה רק מעט ימים, או שזאת אומרת את בולעת את הצפרדע, או שלמדת ללמוד ככה.

שושנה פנטה: אני זה פשוט זה מגוון, זה מרענן בתוך שנת הלימודים, כלומר שזה נקודתי אז זה יכול להיות מרענן, וזה אנחנו גם לא עושים רק למידה בזום, אלא גם למידה סינכרונית, אז זה לא שאני סובלת, כלומר שאנחנו לומדים בזום פשוט לא הצלחתי לראות שנה שלמה ככה. אני אוהבת את הכיתה, אני אוהבת גם כשאני הייתי צריכה ללמד היה התחלתי ללמד כבר שנה שעברה, ולימדתי בזום והיה לי מאוד חסר לי הנוכחות בכיתה, לראות את הילדים ולהרגיש ככה להרגיש בתוך הכיתה.

קובי דביר: ואיך החוויה מול התלמידים? הקורונה פרצה תוך כדי שנת ההתנסות שלך, עברת גם להתנסות בזום, היית צריכה ללמד בזום איך זה היה?

שושנה פנטה: אני קודם כל יש לי מזל, שכל הסיפור הטכנולוגי אני מסתדרת אתו, אז כלומר קובי דביר: זה לא מובן מאילו

שושנה פנטה: נכון, שכבר נקודת הפתיחה שלי היא בסדר. כלומר אני מסתדרת עם העניין הטכנולוגי. אני כן זוכרת כשהתחלתי שנה שעברה ללמד ביסודי בזום. אני זוכרת שלימדתי איזה חודשיים בזום ואז חזרתי לבית הספר, ופתאום ראיתי את התלמידים ולא זיהיתי אותם, כלומר הם היו נראים לי אחרת. גם חזרתי לראות אותם עם מסכות אז כלומר ראיתי אותם בזום

קובי דביר: אז עם מסכה אתה לא יודע מי מאחורי המסכה

שושנה פנטה: בפנים מלאות, וראיתי אותם פתאום במסכה, וככה זה פשוט מאוד אחר. אני מרגישה שבזום, השליטה במה שקורה עם התלמידים, ומה הם מבינים, או מה הם לא מבינים, בטח בגילאים האלה שהם הרבה יותר קטנים, היא לא פשוטה. אני יכולה להניח שאני זוכרת ככה מההתנסות בגילאי תיכון חטיבה, כשנכנסנו לשיעורי זום אז גם שם כלומר אז זה היה ההתחלה של הזומים, אני בטוחה שעכשיו זה ככה השתכלל אבל זה היה

ההתחלה. הרגשתי שכלומר אתה לא יכול להרגיש מי איתך ומי לא איתך בתוך השיעור, לפעמים זה מרגיש קצת לדבר ללא נודע. אני הסיפור שלי עם הזום קשה לי אתו גם ברמה האישית שלי

קובי דביר: להיות כמורה

שושנה פנטה: כן, וגם גם כמורה כן. אנחנו אני מרגישה שעם הזמן אנחנו משתכללים, גם בכלים שאנחנו יכולים להביא לתוך הדבר הזה, ביכולת שלנו לדעת להרכיב את המערכת בצורה שהיא תתאים, של קבוצות אולי יותר קטנות, כדי שיהיה אפשר ככה לראות את כולם, כן אני מרגישה שאנחנו לומדים תוך כדי, אבל אני לא חושבת שיש משהו שיכול להחליף את החוויה של להיות בתוך הכיתה

קובי דביר: וציננת שאת מסתדרת עם הטכנולוגיה, אז היו סביבך מורות שלא הסתדרו זאת, שהיה להם קשה פיזית בזום

שושנה פנטה: כן לגמרי, אני השנה יצא לנו כמה פעמים להיכנס לבידוד, לצאת, ילדים חולים, וכלומר אז היינו צריכים להיות מאוד גמישים בקטע הזה, וגם מצאתי את עצמי מנסה להסביר למורה רגע איך לפתוח את הזום, ואיך לעשות ואיך כאילו לתפעל את הדבר הזה, זה כאילו מיומנות חדשה שצריך ללמוד אותה, והיא מיומנות לא פשוטה, וצריך לשלב אותה בתוך המיומנות של ההוראה, שהיא גם לא פשוטה, כלומר, אני לא יודעת אם אנשים מצליחים להבין את המורכבות של הדבר הזה, שנדרשו עליו ב ככה בפתאומיות להיכנס לדבר הזה

קובי דביר: והשינויים האלה השפיעו גם על התוכנית הלימודים כסטודנטית. מה זה עשה פה ללמידה שלך ?

שושנה פנטה: אני חושבת שזה ככה פתח מקום לדרכים שונות ללמידה, כלומר אם עד ל לפני הקורונה היינו מאוד הייתה למידה מאוד מסוימת, אז אני גם מרגישה לדוגמה בקורסים שלדוגמה המטלות הסינכרוניות, שכן משלבים אותם בתוך הלימודים, ככה לנסות להביא עוד דברים עוד יותר טכנולוגים, עכשיו, שאנחנו הרבה יותר מכירים את הטכנולוגיה שיש, אז כן אני כן מרגישה שזה באיזשהו מקום שדרג ושינה קצת את שיטת הלימוד.

קובי דביר: הקורסים, אפרופו דיברת על קורסים, אז הקורסים שלמדת, אם את מרגישה שהם נתנו לך כלים מעשיים למה שקורה בכיתה? את מרגישה שאת מגיעה לכיתה עם יותר כלים ממה שהיו לך לפני כן?

שושנה פנטה: אני חושבת שאני חושבת כשאנחנו בתוך הקורס, ובתוך ההרצאה, אז עולים דברים שאתה יכול לקחת וליישם בתוך הכיתה, כלומר אז זה לא פשוט, אבל כן מה שאני מרגישה, ואמרתי קודם, שבמיוחד עכשיו, שאני מלמדת תוך כדי, שזה כל הזמן גורם לי לחשוב על הכיתה שלי, ולחשוב מה אני עושה בתוך הכיתה שלי, בהקשר הזה כמו שאמרתי, ילדים שעולים לי לראש תוך כדי, אפילו ברמת ה סתם אני לוקחת את הדוגמה של, שאנחנו לומדים על ההישנות בין לומדים ולמדים, על לקויות למידה והפרעות, ופתאום כאילו אני מצליחה להבין יותר מה התלמידים שלי חשים, וכשאני ניגשת לכיתה ואני רואה תלמיד, אז אני באה אני מסתכלת עליו אולי קצת בצורה אחרת, אני לא יודעת להגיד אם ברמה הפרקטית יש משהו שאני עושה אחרת, אבל כן אני מרגישה שהגישה שלי אליו היא אחרת, ואם אנחנו לומדים על קבוצה ואיך לנהל קבוצה, אז אני כן מרגישה שזה נותן לי רגע לעצור ולחשוב על הקבוצה שלי, ולחשוב איך אני יכולה לעבוד איתה בצורה יותר טובה.

קובי דביר: מעניין אותי לדעת, אם יש איזה פער בין מה שאת לומדת, מכיוון שאת לומדת תואר לעל יסודי, לבין העובדה, ויש לא מעט סטודנטים שאחר כך לוקחים את זה והולכים ללמד ביסודי, לבין זה שאת מלמדת ביסודי, זאת אומרת, את לומדת תאוריה או ראיונות שרלוונטיים לכאורה לעל יסודי, אבל את נדרשת בעצם ליישם אותם אחר כך ביסודי. יש פה פער? או שזה את לוקחת את אותם התאוריות ומיישמת אותם פשוט בגיל אחר?

שושנה פנטה: קודם כל ברמת התוכן, יש פער שזה מן הסתם מובן מאילו, כלומר אני לא מלמדת אזרחות ביסודי, אז זה אז אני לא לוקחת את מה שאני לומדת ברמה הזאת, אבל אני כן חושבת שבסוף העבודה עם הילדים, בטח אני מלמדת בכיתה ה' אז הם כבר בתחילת גיל ההתבגרות, ועבודה עם ילדים, עבודה עם קבוצה, עבודה עם אנשים, היא מאוד דומה, כלומר אני כן מצליחה, אני כן מרגישה שאני מצליחה לראות את מה שאני עושה בתוך מה שאני לומדת, ברור אני יש פערים פה ושם, אבל זה לא זה לא ברמה שכאילו אני מרגישה שזה מנותק ממה שאני עושה ומשהו אחר.

קובי דביר: אז ספרי לי על החוויה של להיות מורה בבית ספר יסודי. איך זה?

שושנה פנטה: אז כמו שאמרתי, אני כאילו ב לפני שנכנסתי להוראה, אז גיליתי את העולם הזה של ילדי היסודי, ומאוד אהבתי את מה שראיתי, וזה גם מה שגרם לי להסכים ככה ולקחת את העבודה הזאתי, למרות שאני בהתכוונות שלי, לא ידעתי בדיוק לאן אני רוצה ללכת. אני חושבת שביסודי, הם בשלב כזה שיש הרבה עבודה שאפשר לעשות מולם סביב הביטחון העצמי שלהם, בתחושת המסוגלות, לא שבתיכון וחיטיבה אי אפשר לעשות זאת אומרת, אני חושבת שלפעמים בתיכון ובחיטיבה מגיעים כבר אחרי שאולי חווים הרבה תסכולים, ואולי יותר קשה להגיע לילדים, ויש משהו יותר ככה התחלתי, נקי, עם ילדים ביסודי, אני מאוד נהנית מהשיח איתם, מהתמימות שלהם, הרבה פעמים למרות ששוב כיתה ה' הם כבר מתחילת גיל ההתבגרות, אבל אני כן מרגישה שיש איזושהי סקרנות. הלמה שלהם הוא למה אמיתי, ככה שבאמת רוצה לדעת. הם מופתעים מדברים לפעמים, שכאילו שוב מתמימות כזאתי שאני מאוד נהנית ממנה, אני גם לשמחתי נמצאת בבית ספר שבו באמת יש אווירה לימודית, היא באמת מאפשרת, כלומר, יש מאפשרת התעסקות בלמידה בשיח רגשי, בשיח חברתי, במקומות האלה, אז אני מאוד נהנית, ויחד עם זה אני בהתלבטויות, כלומר זה שגם העולם האחר קורץ לי, וככה מרגישה.

קובי דביר: העל יסודי

שושנה פנטה: העל יסודי, שהוא כן, שהוא קורא לי, אני מרגישה את זה, לדוגמה, שאנחנו לומדים פה בקורס באזרחות בשיעור בסוגיות בהוראת אזרחות, אז פתאום אני מרגישה שגם כאילו בא לי המקום הזה, ואת השיח הזה, שהוא יותר בוגר, אין מה לעשות שאי אפשר לעשות אותו?

קובי דביר: אז מה זה השיחים הקטנים? מה איך את מרגישה את השיח המלא הזה? אני... לא רואים, כי אנחנו מקליטים, אבל את ממש קורנת, כי את מדברת על השיח עם הכיתה שלך, בכיתה ה', איזה שיח יש איתם על מה על מה מדברים?

שושנה פנטה: קודם כל מדברים עליהם ועל מה שקורה איתם ובתוך הכיתה ובתוך קבוצה, כלומר, אני מחנכת כיתה, אז יש לנו גם הרבה שיח סביב העניין החברתי והרגשי, והמקום שלי גם ברמת הידע והתוכן. כלומר, הם מאוד סקרנים, רוצים לדעת על העולם, ושואלים...
... וככה נגיד...

קובי דביר: יש להם, אני אגיד לך למה אני שואל, כי יש איזה תדמית ל"ילדים של היום" במירכאות, שכאילו כל מה שמעניין אותם זה הטיק טוק, והאינסטוש, ובעצם לא מעניין אותם כלום חוץ מעצמם.

שושנה פנטה: לא, זה שוב, גם לי הייתה מחשבה כזאתי, של שיח מעניין, אפשר לנהל רק בגילאים יותר בוגרים וזה, לא נכון, יש להם פשוט יש להם המון שאלות, והם הרבה פחות מקובעים במחשבה שלהם, והם יותר פתוחים לשמוע ולהתעניין. סתם פעם אחת יצא לי לעשות בכיתה, אני לא זוכרת באיזה הקשר, אבל מה מעניין אתכם לדעת על העולם, וכתבנו מלא שאלות על הלוח, והמון נושאים, כלומר מנושאים מדעיים לנושאים גאוגרפיים, זה חברתי, כלומר יש להם המון שאלות, ואני מרגישה שהם באים לשיח במקום הרבה יותר פתוח ללמידה ולשמיעה, גם יש משהו תמים במחשבה שלהם שאתה יודע הכול, ודווקא המקום הזה של ליצור איתם שיח של, לא אני לא יודע הכול, גם אני גם אני חוקרת, וגם אני בודקת, ואנחנו בודקים ביחד, ויש שאלה שהם שואלים, ואני לא יודעת לענות אז אנחנו פותחים רגע גוגל, ואנחנו בודקים, ואנחנו מסתכלים.

קובי דביר: זה בסדר לך

שושנה פנטה: למה לא? כאילו אני לא, אני הידע לא נמצא אצלי, כלומר ההיפך, יש מלא ידע שם בחוץ, ואפשר ככה לפתוח ולראות אני גם חושבת ש

קובי דביר: זה לא משנה את זווית הראיה שלהם, זאת אומרת "רגע המורה לא יודעת איך זה יכול להיות" ?

שושנה פנטה: לא. אני לא חושבת לא. כלומר אני סתם, אני מלמדת תנ"ך לדוגמה בכיתה, ולפעמים הם שואלים אותי "מה את קראת את כל התנ"ך?", כאילו הם מרגישים שאני יודעת, אבל אני אומרת להם, כאילו מה ממש, שוב יש משהו בתמימות הזאתי, שאם אתה יודע לענות על כמה שאלות הם מרגישים שאתה יודע הכול, ודווקא חשוב לי להגיד שלא. כאילו אני לא יודעת הכול, ואנחנו חוקרים ביחד, ואנחנו בודקים ביחד. יש להם מין סבלנות כזאתי לבדיקה, כאילו לתהליך חקר הזה, הם לא מסתכלים עליו ממקום של "אז אתה לא יודע אז אתה פחות טוב או משהו כזה".

קובי דביר: הם פנויים לחקר שהוא ארוך טווח, הם לא, הם לא כזה ילדי אינסטנט, שרוצים כאן ועכשיו. הם יכולים יש להם סבלנות.

שושנה פנטה: במידה מסוימת. כלומר, יש ברור שיש איזשהו גבול לסבלנות שלהם, ואולי הם באמת אולי הם מחפשים תשובות של כאילו תשובות קצת יותר סגורות, אבל אני חושבת שזה גם חלק מתהליך הלמידה, להבין שלפעמים אין תשובות סגורות, ולפעמים יש גם דברים שזה לא שחור ולבן. אני יכול לחשוב ככה ואתה יכול לחשוב ככה זה בסדר לא יודעת...

קובי דביר: מה לדעתך נדרש ממורה לעתיד? מה הוא צריך שיהיה לו? איזה כלים שצריך לבוא איתם מהבית ?

שושנה פנטה: לפני הכלים, אני חושבת שצריך באמת לבוא מתוך רצון ואהבה לסביבה, כאילו לילדים לתלמידים, להיות בתוך הכיתה, כלומר, צריך שיהיה לך נעים בתוך הכיתה. אני חושבת שצריך לדעת שכשבאים, אז שזה מורכב, כלומר, דיברנו פה הרבה על דברים חיוביים, אבל עבודה היא עבודה מורכבת, היא לא פשוטה, יש התמודדויות שהם לא

פשוטות, ולהיות מוכן לזה. כלומר, לבוא עם מוכנות לזה, ברמת הכלים הפרקטיים, אני חושבת שזה דברים שאפשר ללמוד. כלומר הניהול הכיתה, ועמידה מול כיתה, ואיך אני מעביר תוכן, אני חושבת שגם ההבנה שהניסיון משכלל את הדברים, ואנחנו לומדים עם הזמן, היא גם הבנה חשובה. צריך לאהוב ללמד, לרצות ללמד, לרצות להעביר תוכן, כלומר אם אתה לא בא בגישה הזאתי, אני חושבת שזה מאוד קשה, ואני חושבת שאם אתה בא עם האהבה לילדים, ואהבה להוראה, לתוכן, ללמידה, לידע, כל שאר הדברים לומדים תוך כדי, ותוך כדי הניסיון מקבלים את הדברים, תוך כדי, אבל שני הדברים האלה, הם מבחינתי הבסיס כדי להיות מורה.

קובי דביר: ספרי לי על מורכבות אחת, אתגר אחד, שיש לך כמורה, שאת חווה קושי.

שושנה פנטה: אני יכולה להגיד שלדוגמה, סיפור של העניין החברתי, ברמה של הקבוצה, וקושי חברתי שיש לתלמידים לילדים בתוך הקבוצה, שלפעמים אני נתקלת במקומות שאני גם מרגישה שלא תמיד יש לי כלים, ואני מאוד רוצה לעזור לילד למצוא פתרונות, להתחבר, ולפעמים אני מרגישה שככה זה קשה, זה קשה לדעת מה להגיד לילד, איך לגשת לדבר הזה, איך לעשות את זה נכון, איך לגרום לקבוצה לראות את הילד, אולי שקצת קשה לו, כי לפעמים ילדים עסוקים ביומיום שלהם, ובמקום שלהם, ולא מצליחים לראות את מי שנמצא סביבם, וקשה לו, ולפעמים המחשבה שיש תלמיד, שניים, שלוש בתוך הכיתה שלי, שאני יודעת שקשה להם, היא קשה לי, היא קשה לי מאוד.

קובי דביר: שושנה יש לך איזו המלצה לכאלה שמתלבטים אם להיכנס להוראה

שושנה פנטה: שוב זה מה שאמרתי קודם, כלומר אם אתה בא להוראה ממקום נכון וטוב, ורצון אמיתי, אז זה הדבר דבר מאוד מעניין לעשות, כלומר אני, הימים עוברים לי מאוד מאוד מהר, אני כאילו לא מרגישה אני נכנסת לכיתה, וזה עובר מאוד מהר, ואני חושבת שמי שבא כן

קובי דביר: מהר, ובכיף, זאת אומרת, כי הזמן עובר מהר שנהנים

שושנה פנטה: כן לגמרי, ככה כשאתה בא לזה באמת ממקום אמיתי של אהבה לדבר הזה, אז הזמן עובר מהר, ברור שיש אתגרים, ויש קושי, ואני חושבת שמי שבא להוראה, צריך להבין שהוא בא לתהליך, כלומר אני שומעת שיש הרבה מורים, שעוזבים את ההוראה בשלב מאוד בשלב מוקדם, ואני חושבת שצריך לתת לדבר הזה צ'אנס. השנה הראשונה, שנה שנייה זה שנים קשות, אני באתי מהחינוך הבלתי פורמלי, אז כאילו הוא קצת יותר קל לי, כי אני עבדתי בתוך הדברים האלה, אבל אני חושבת על מישהי, שסטודנטית תואר ראשון, שלא התנסתה בהוראה לפני כן, ומגיעה לכיתה, ברור שהשנה הראשונה, השנייה, של זה שנים קשות, אבל אם הלב שלך שם, ואתה באמת רוצה להיות שם, לתת לזמן לעשות את שלו, לתת ל הניסיון מגיע עם הזמן, כלומר אני חושבת שזה הולך ונהיה יותר קל עם הזמן, אז ככה אם יש מישהו שמתלבט, או כבר נמצא בתוך הדבר הזה, אז הייתי אז הייתי ממליצה לו לבוא מתוך חשיבה של תהליך, ולהבין שזה תהליך הדבר הזה.

קובי דביר: ולתת לזה זמן

שושנה פנטה: נכון, לגמרי באופן כללי בחיים.

קובי דביר: מוטו לחיים. לקראת סיום שושנה, הגענו לפינת השאלון המהיר, אני שואל ואת זורקת את המילה הראשונה שעולה לך בראש. מוכנה ?

שושנה פנטה: כן

קובי דביר: פרדס חנה כרכור

שושנה פנטה: בית

קובי דביר: שיעור ראשון בסמינר

שושנה פנטה: מעניין

קובי דביר: לימודים בשבילי הם

שושנה פנטה: הנאה

קובי דביר: צלמון

שושנה פנטה: בית

קובי דביר: אז ה' 2'

שושנה פנטה: קסם

קובי דביר: מורה טובה היא

שושנה פנטה: שנהנית

קובי דביר: תלמיד טוב הוא

שושנה פנטה: סקרן

קובי דביר: סמינר הקיבוצים

שושנה פנטה: לימודים

קובי דביר: אם טיץ'

שושנה פנטה: מעטפת

קובי דביר: שושנה, תודה שבאת, אני רוצה לאחל לך, שתשלימי קודם כל את שנת הלימודים האחרונה ואת התואר בהצלחה, ושתמצאי בית ספר, שבו תוכלי להביא לכדי מימוש את כל מי שאת.

שושנה פנטה: תודה

קובי דביר: תודה. כדי להיות מורה צריך לעבור תהליך, זה מתחיל בלמידה, ומוסד להכשרת מורים, שם מתעצבת דמותו של הסטודנט כמורה לעתיד, אבל התהליך לא נגמר שיוצאים מהסמינר, אחר כך מגיעים אל השטח, לבתי הספר, ושם פוגשים את התלמידים, והתלמידות, והמורים הוותיקים. כל אחד ואחד מהמורים החדשים, צריך להתאים את מעצמו למקום העבודה החדש, לאני מאמין החינוכי של בית הספר, וליצור אני מאמין משל עצמו, בהתאם לערכים שהביא מהבית, לערכים שספג בסמינר, ולערכים של בית הספר. המורכבות הזו בשנת הסטאז' עוד תעסיק אותנו בהמשך. "עולים כיתה" כאן סיימנו. אני רוצה להודות לד"ר עדי שרעבי, ראשת התוכנית מוסמך בהוראה, אם טיץ' בסמינר הקיבוצים. לאוהד כץ, מהמרכז החדשנות בסמינר הקיבוצים, ולכם על ההאזנה. אני קובי

דביר, ואתם מוזמנות ומוזמנים לדרג את הפודקאסט שלנו בחנויות האפליקציות, זה עוזר לנו להגיע לעוד אנשים. נשתמע בפרק הבא

קריינית: "עולים כיתה", הפודקאסט של מורי העתיד, חושבים חינוך, עושים חינוך מדברים חינוך.